

ROK I. MIESIĘCZNIK Ż. K. S. „MAKKABI“ — KRAKÓW — CZERWIEC 1936 NR. 1.

Jako prezes Żydowskiego Klubu Sportowego „MAKKABI“ w Krakowie witam z radością fakt ukazania się periodycznego wydawnictwa Klubu.

Jako Klub żydowski czujemy się częścią całego społeczeństwa, wierzę, że i społeczeństwo nami się interesuje i z największą uwagą śledzić będzie nowy przejaw naszej działalności.

Reprezentowana przez nas idea wychowania fizycznego ma na celu stworzenie godnego i w pełnym tego słowa znaczeniu prawnego obywatela Państwa Polskiego.

Staramy się bowiem wychować liczne, karne i zdyscyplinowane kadry prawdziwych sportowców, przyszłych pełno wartościowych obywateli, wytworzyć wśród nich i podnieść poczucie własnej godności, honoru i braterstwa.

Jestem przekonany, że społeczeństwo żydowskie do programu, któryśmy sobie oznaczyli, przystąpi bez jakichkolwiek zastrzeżeń i poprze naszą pracę z pełnym zaparciem i ofiarnością, których tylkrotnie dało wyraz.

W tej myśli ofiaruję ten pierwszy numer naszego miesięcznika w ręce społeczeństwa. Niechaj stanie się oń początkiem ścisłej współpracy z nami i dalszym etapem rozwoju, powierzonego mojej pieczy Klubu.

Pptk. Dr ROSENHAUCH EDMUND

Prezes Ż. K. S. „MAKKABI“.

DO CZEGO DĄŻYMY!

Kiedy w łonie Wydziału Klubu zastanawialiśmy się nad tem, w jaki sposób zjednoczyć i złączyć szeregi członków z Klubem,

kiedy radziliśmy nad tem, w jaki sposób stworzyć wśród wszystkich członków pewien skonkretyzowany „światopogląd sportowy“,

kiedy myśleliśmy o tem, w jaki sposób wejść w bliższy i ściślejszy kontakt ze społeczeństwem żydowskim, w jaki sposób do Klubu go przyciągnąć i ideę wychowania fizycznego wśród niego rozpowszechnić,

doszliśmy do jednolitego przekonania, że jedyną możliwą i skuteczną drogą będzie założenie organu klubowego

Logiczne wnioski i konsekwencje tych przesłanek, dają nam cel, zadanie, program i obraz naszego miesięcznika, którego pierwszy numer oto wydajemy.

Będziemy więc dążyć do tego, by za pomocą tego wydawnictwa informować społeczeństwo żydowskie, którego integralną częścią jesteśmy, o pracach, planach, potrzebach i życiu wewnętrznym naszego Klubu.

Będziemy wskazywać na doniosłą wagę wychowania fizycznego dla młodzieży żydowskiej i jego znaczenie dla odrodzenia Narodu.

Będziemy starać się o stworzenie z naszego organu trybuny dyskusyjnej, dla omówienia specyficznie żydowskich

problemów sportowych.

Oto jest program miesięcznika, który do łaskawej oceny społeczeństwu żydowskiemu oddajemy.

My, ze swej strony uczynimy wszystko, by wydawnictwo to dało społeczeństwu maksimum tego, co dać może i powinno.

Wzywamy naszych Członków i Sympatyków do współpracy w redagowaniu tego pisma.

Wierzmy, że nasza inicjatywa spotka się w społeczeństwie żydowskim z pełnym uznaniem i poparciem.

Wydział Ż. K. S. „Makkabi“

OBOWIĄZKIEM KAŻDEGO ŻYDA JEST PRZYSTĄPIENIE DO Ż. K. S. „MAKKABI“

Znaczenie idei i ruchu „Makkabi“

Blisko 50 lat istnieje już żydowski ruch sportowy. Pionierzy Makkabi mieli bardzo ciężkie zadanie. Nie rozumiano ich, a nawet wysmiewano. Uważano za ludzi o mniejszej wartości intelektualnej. Program fizycznej regeneracji narodowej był postonowany.

Czasy się zmieniły. Dziś wszyscy uznają znaczenie ćwiczeń cielesnych i też fizycznej. Dziś wszyscy zgłaszają akces i podpisują w całej pełni prace na terenie odrodzenia fizycznego Żydów.

Jest to wielkie zwycięstwo idei Makkabi. Hasło syntetycznej regeneracji żydostwa: ciała i duszy — zdobyło narzeczcie prawo obywatelstwa.

Czego dokonał dotychczas ruch Makkabi?

Przedewszystkiem zmienił i poprawił konstytucję fizyczną żydowskiej młodzieży. Przypomnijmy sobie naszą młodzież z przed 30 laty i porównajmy ją z dzisiejszą. To nie te same istoty. Dawniej ghetto i gólisz wyzierał już zewnątrz z każdej postaci. Przeważnie byli to wychowankowie chederów, zgarbieni i krzywi, tchórzliwi i anemiczni. Dziś rosłe, zgrabne, silne, odważne, estetyczne typy. Dawniej pobyt na podwórkach, w najlepszym razie na ulicy, zabawy tylko przez bardzo krótkie chwile, nieplanowane, dziewczęta nie wychowywane. Dziś cała młodzież, obojga płci, nawet ortodoksyjna, masowo uprawia gimnastykę i gry, zabawy i sporty, oddając się z zapalem rozkoszy przebywania na świeżym powietrzu i słońcu, w górach i we wodzie.

Patrząc na wygląd obecny naszej młodzieży stwierdzić musimy olbrzymią korzystną zmianę w strukturze organicznej i podstawach całego problemu odrodzenia fizycznego, dokonaną w ciągu niespełna jednej generacji.

Mylili się bardzo ci wszyscy, którzy obawiali się popadnięcia z jednej skrajności w drugą. Argumentowano: Dotychczas byliśmy „narodem księgi“, słęczyliśmy dniami i nocami nad ostrzeżeniem i szlifowaniem mózgu, zaniedbaliśmy — nie z naszej winy, lecz z przymusowej sytuacji ghetta miejskiego — całkowicie stronę fizyczną i zdrowotną. Rezultat, wybitna degeneracja cielesna, niewątpliwie nie tylko naukowo i statystycznie, ale poprostu golem okiem, stwierdzona.

Reakcja z prądem powszechnej emancypacji narodowej: ruch regeneracji fizycznej, ruch Makkabi. Masowość i powszechność usportowienia się młodzieży naszej wywołał w sferach patentowanych intelektualistów, gardzących wszelkimi objawami i wyczynami nieumysłowymi, obawę hipertrofji sportowej. Polemizowano: z narodu księgi możemy się stać narodem pięści. Nie chcemy się asymilować i helinizować.

Mylne poglądy i próżne obawy. Ruch sportowy powstał wszędzie prawie z przyczyn społecznej i narodowej ideologii. Nie jako cel sam w sobie, lecz jako środek do celu, jako podstawa idei. Już w starożytności znane: otrząskane powiedzenie: „Mens sana in corpore sano“ ustaliło zasadniczo współdziałanie i współzależność, związek przyczynowo-skutkowy między zdrowiem ciała i produktywnością umysłu, syntezą kultury ciała i szlachetności duszy. Idea olimpijska klasycznej Hellady dobitnie akcentowała tę pryncypjalną zasadę greckiego ruchu gimnastycznego. Odchylenia i skoszlawienia degenerującego się i upadającego Rzymu w

ambicja indywidualna i zespołowa, dżentelmeństwo i ofiarność, bezwzględny hart i szlachetne współzawodnictwo, godność i patriotyzm barw klubowych etc. — te oto fizyczne i psychiczne walory zmuszają każdego prawdziwego sportowca do instynktownego przeobrażenia także duchowego i intelektualnego, wychowują i ustalają charakter i typ człowieka, socjalnie i narodowo aktywnego i produktywnego.

Stąd to pochodzi, że Makkabiady w Palestynie, obsyłane przez elitę najlepszych sportowców żydowskich świata, były równocześnie rezerwuarem imigrantów-turystów palestyńskich. Diaspora sportu żydowskiego popelniała tu świadome samobójstwo, umożliwiając i popierając pozostanie i stabilizowanie się najlepszych swych sił sportowych w Erec. Jest w tem zjawisku wspaniały motyw: wysyłania na front żydowski w Palestynie kadry koniecznej samoobrony.

Równocześnie należy także stwierdzić fakt, ustalony przez wojskowe sfery przy poborach, że obecni poborowi żydowscy stanowią całkiem inny niż dawniej materiał i że wspaniałe skutki usportowienia masowego dają się tu dobitnie i dodamio odczuć. Podnosimy ten atut z tego względu, aby zaakcentować znaczenie i wpływ sportu także z punktu widzenia państwowego i obywatelskiego, co nie może i nie powinno pozostać bez wpływu na ustosunkowanie się sfery rządowych i wogóle społeczeństwa do żydowskiego ruchu sportowego, a pośrednio do społeczeństwa żydowskiego wogóle. Wyniki te konstataje się mimo wybitnego pogorszenia się warunków gospodarczych, mimo wielkiej pauperyzacji mas ludowych, a co za tem idzie, przypuszczalnego ujemnego stanu odżywienia i pomieszczenia.

Jeszcze wzmiankować wypada o wielkim wpływie sportu na produktywizację i przewarstwowanie ekonomiczne żydostwa, o zasługach sportu żydowskiego dla hachszary, emigracji i kolonizacji w Erec, ale w tej materji wypowiemy się może przy innej sposobności.

podczas lata...
karmelki
orzeźwiające

SUGUS
tylko 10 gr.

brutalnym „panem et circenses“, nie mogą być miarodajne dla prawdziwej społecznej idei sportowej.

Szczególnie zaś u nas, Żydów powstał i rozwijał się prąd gimnastyczno-sportowy z inicjatywy i pod kierunkiem ideologów-intelektualistów narodowców. Ruch i organizacje Makkabi założone zostały i prowadzone były wyłącznie prawie przez sjonistów uświadomionych i zdeklarowanych. I to nadało temu całemu dziełu piętno nie tylko pracy czysto fizycznej, ale także duchowej. Liczne szeregi zupełnie indyferentnej i narodowo nieświadomionej młodzieży żydowskiej, której nie zdolaly skupić żände kola, grupy i zrzeszenia samokształceniowe czy kulturalne, skomasowane zostały i wychowane w kadrach sportowych Makkabi na dzielnych i przywiązanych Żydów, oraz poddane apolitycznej i bezpartyjnej, ale narodowo i społecznie pozytywnej działalności i działaniu klubów sportowych. Wielkie rzesze młodzieży wszelakich warstw, tak górnych zasymilowanych, jak i średnich mieszczańskich, wreszcie dolnych „lumpenproletariatu“, żydowskich dzieci ulicy, obojętnych z najróżniejszych przyczyn dla sprawy odrodzenia narodowego, — weszły automatycznie, bez agitacji, z natury rzeczy, w krąg ruchu ideowego nowoczesnego żydostwa. Podstawowe czynniki organiczne sportu: solidarność i dyscyplina, systematyczna praca i wytrzymałość,

Zadarmo 80.000

Talij Kart „PIATNIKA“
dla palaczy zwijek (gilz)

ALTISSIE

Mokka - Pełnowatki

Szczegóły w prospektach

Motocyklowy rajd okrężny im. bł. p. Emila Norda

Działalność sportową w bieżącym sezonie rozpoczęła Sekcja Motocyklowa Rajdem Okrężnym im. bł. p. Emila Norda.

W roku ubiegłym zginął śmiercią tragiczną, podczas przejazdu na motocyklu przez tor kolejowy znany zawodnik i sportowiec, zwycięzca kilku rajdów i zawodów zręcznościowych, członek Sekcji, Emil Nord. Celem uczczenia Jego zasług tak dla Klubu, jak i dla Sekcji, postanowiono urządzić co roku rajd okrężny im. bł. p. Emila Norda.

Termin rajdu wyznaczono na 24-go maja na ciężkiej trasie Kraków—Oświęcim—Kraków (przez Liszki) 170 klm. Na starcie, na boisku klubowym, ustawiło się dziesięć maszyn i po krótkim pouczeniu przez Kierownictwo, zawodnicy w odstępach kilkuminutowych wyruszyli w stronę Oświęcimia. Na półmstek w Oświęcimiu wpadła pierwsza maszyna Stieglitza, który miał najwyższą zadeklarowaną prędkość. Za nim w odstępach kilkunastominutowych przybyli inni zawodnicy. Po 30-minutowym wypoczynku w Oświęcimiu nastąpił powrót do Krakowa przez Liszki (najcięższy odcinek rajdu). Jak było do przewidzenia, rozpoczęła się seria defektów. Co chwilę z auta komandorskiego (p. Finder) można było zauważyć zawodników, naprawiających różnego rodzaju defekty i klnących soczysto na stan dróg. Mimo tego jedna, prawie wszyscy zawodnicy (z wyjątkiem jednego) ukończyli zawody.

Pierwsze miejsce, za przejechanie trasy bez żadnego punktu karnego, uzyskał brat zmarłego, Herman Nord i zdobył temsamem nagrodę przechodnią, srebrny puchar oraz zegarek. Pierwsze miejsce w kategorii „solówek“ zdobył Igo Stieglitz, w kategorii zaś motocykli z przyczepkami Lanner Feliks. Powyższe zawody, zorganizowane sprężyście, wzbudziły ogólne zainteresowanie w kółkach motocyklistów krakowskich i dają pewną rękojmię, że następna podobna impreza Sekcji Motocyklowej cieszyć się będzie podobnym powodzeniem.

J. A.

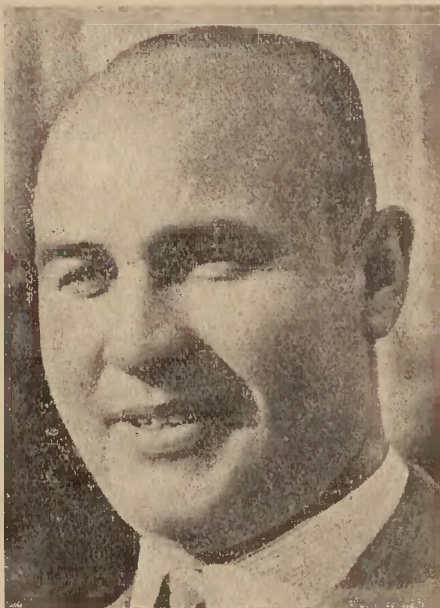
**ROWERY ZAWADZKIEGO
PATEFONY — PŁYTY
APARATY RADJOWE**

w dużym wyborze
po najniższych cenach
i na dogodnych warunkach

»RADJOVOX«

KRAKÓW, UL. WIŚLNA L. 1.

Pół roku minęło...

Przeszło pół roku minęło od chwili, gdy nieubłagana śmierć zabrała nam kochanego Prezesa, gorącego orędownika naszych idei bł. p. Inż. Józefa Lilienthala.

Chwila ta była dla nas, najbliższych Jego współpracowników, a także dla całego Klubu stratą, której nie da się szybko powetować.

Jakkolwiek bowiem Klub dalej istnieje, jakkolwiek idzie normalnym trybem życie sportowe i organizacyjne, to jednak na każdym kroku brak Jego inicjatywy, brak Jego cennej i niezawodnej rady, a przede wszystkim tego uśmiechu, z którym stawiał czoło największym trudnościom, a który krzepił nasze dusze i wolę wytrwania w chwilach niekiedy bardzo ciężkich.

To też, mimo upływu tak długiego w życiu organizacyjnym czasu, czujemy się nadal osieroceni i ciągle Go wspominaemy, z uczuciem największego żalu i bólu.

Bo też bł. p. Inż. Józef Lilienthal nie był jedynie naszym prezesem, ale był przede wszystkim naszym przyjacielem i orędownikiem.

Potrafił On osobistym wpływem i czarem natchnąć nas wola wytrwania, potrafił natchnąć zapalem do pracy, dla tych idei, których stał się żywym symbolem.

To też pamięć o Nim żyć wśród nas będzie tak długo, jak długo wychowanie fizyczne młodzieży żydowskiej, rozumiane w najlepszym tego słowa znaczeniu, będzie naszym celem.

Cześć Jego Pamięci!

W trosce o żydowski sport pływacki Społeczeństwo buduje krytą pływalnię

Istnieje w Krakowie jedna jedyna kryta pływalnia — pływalnia Y. M. C. A. — zamknięta dla Żydów.

Nic też dziwnego, że żydowscy pływacy po latach hegemonji, nie mogą obecnie dorównać swym kolegom, trenującym przez przeciąg całego roku.

Klub Makkabi, który dzierzył przez szereg lat mistrzostwo Polski w piłce wodnej i wykazał się doskonałymi wynikami swych pływaków, od długiego czasu zastanawia się w jaki sposób umożliwić zawodnikom trening zimowy, w jaki sposób udostępnić żydowskiej młodzieży sportowej ten piękny sport wodny przez okres zimowy.

Jedynym wyjściem z tej nader przykrej sytuacji jest budowa własnego krytego kąpieliska.

W tym celu zawiązało się Koło Protektorów Ż. K. S. „Makkabi“, do którego zgłosiło swój akces szereg poważnych obywateli żydowskich Krakowa. Zarząd tego Koła przystępuje już w najbliższym czasie do realizacji określonego sobie celu.

Zarząd Koła Protektorów ukonstytu-

ował się w sposób następujący: Dr. Rudolf Beres — Prezes, Dr. Ludwik Sternberg i Dr. Seweryn Mazur — wiceprezesi, Inż. Rath — Sekretarz, Dyr. Alojzy Abeles — Skarbnik, Dr. Dawid Wistreich, Drowa Wistreichowa, Drowa Stenbergowa, Drowa Katzowa, Drowa Mazurowa — członkowie Zarządu.

Akcja ta wzbudziła silny oddźwięk i ogólne zainteresowanie w sferach obywatelstwa krakowskiego. Również i Zarząd Miejski, oraz Władze Sportowe przychylnie się do niej ustosunkowały.

Już obecnie pertraktuje Zarząd Koła w sprawie parceli pod budowę krytego kąpieliska.

Starania te niewątpliwie doprowadzą do realizacji tego pięknego celu, do wypełnienia tej tak dotkliwie odczuwanej luki.

Wierzmy, że społeczeństwo żydowskie z całą ofiarnością przyczyni się do budowy tego wspaniałego dzieła przez wstąpienie do Koła Protektorów Ż. K. S. „Makkabi“.

—000—

ORANZADA ... DIABOLO

CHŁODZI ORZEŻWIA

Nowe łodzie Makkabi spływały na Wisłę

Byliśmy niedawno świadkami pięknej i podniosłej uroczystości poświęcenia trzech nowych łodzi i otwarcia przystani Z. K. S. „Makkabi“.

Sprawa napozór drobna, fakt naogół nieznaczny — poświęcenie trzech łodzi, na których jednocześnie ćwiczyć może jedynie 11 sportowców.

Jeśli przyglądnijemy się tej uroczystości poprzez zaciemniające cały horyzont ciężkie warunki ekonomicznego i politycznego bytu naszego społeczeństwa, jeśli zdamy sobie dokładnie sprawę z tego, że jesteśmy obecnie nastawieni wyłącznie do utrzymania dotychczasowych pozycji, to fakt zdobycia i rozszerzenia nowej placówki, nabiera specjalnego znaczenia i blasku.

Poświęcenie nowozakupionych łodzi stało się przez swą wymowną symbolikę nie tylko świętem naszego Klubu, ale świętem sportu żydowskiego. Z uczuciem radości i dumy spoglądaliśmy na przedstawicieli najpoważniejszych instytucji żydowskich i najpoważniejszych obywateli Krakowa.

I słusznie dr. Ozjasz Thon, poświęcając nowe łodzie, podkreślił symboliczne znaczenie tego aktu.

Bo fakt, że Żydzi zerwali z tradycją ghetta, zamkniętego w czterech ciasnych murach, fakt, że Żydzi rwą się ku nieograniczonej wolności, jaką tylko nie skomunikowane wody ~~nie~~ łac jest w stanie, fakt, że Żydzi systematycznie i z nieugiętą wolą dążą do zacerpnięcia świeżego powietrza i wyrwania się z zębatej atmosfery, w której żyją — to wszystko jest faktem pocieszającym i budującym największe nadzieje.

A wszystko wykazała nam właśnie ta drobna napozór uroczystość.

* * *
Skręcamy z mostu „dębnickiego“ na prawo. Zdaleka już spostrzegamy większą grupę ludzi, otaczającą mały, stylowy budynek nad Wisłą. Jest to przystań wioślarska Z. K. S. „Makkabi“. Przystępujemy bliżej. Dziwne zbiorowisko ludzi. Uwija się bracia wioślarska w pięknych „komandorskich“ strojach, aż miło patrzeć. Trudno uwierzyć, że jesteśmy w „posiadaniu“ tylu młodych, rosłych, barczystych i fizycznie rozwiniętych ludzi.

A obok pokolenie starsze, delegaci i poważni obywatele. Przyglądają się temu młodemu pokoleniu, jakby z zawiścią, że oni tego życia nie wykorzystali, że obok prawdziwego życia przeszli jedynie, nie zwróciwszy nań zgola uwagi.

I ciesza się teraz radością młode

zych, chcą im być pomocni, chcą tej pięknej sprawie oddać swe usługi, chcą nanowem żyć z młodymi i czuć się młodymi.

Wchodzimy do hali. Zapelniona tłumami ludzi, spoglądających z namaszczeniem i powagą na nowy dorobek rozwijającej się Sekcji Wioślarskiej: na nowe trzy łodzie.

A łodzie są piękne, świeże, błysz-

Li'enthal“. Oto nazwa jednej z łodzi, w dowód pamięci i wdzięczności dla zmarłego Prezesa Klubu, który przez długie miesiące i lata pracował około powstania tej nowej placówki sportowej. Młodzież nie zapomina o swych dobroczyńcach.

A druga łódź nosi miano „Arjeh“, imieniem jednego z założycieli Sekcji Wioślarskiej Dra Silberberga.

Powitanie gości przez prezesa plk. dra Rosenhaucha. Od prawej PP. wielcebnny rabin dr Thon, dr Wistreich, Wasserbergerowa, arch. Brenner, inż. Abeles, dyr. Meil'lis i dyr Abeles.

Założyciel sekcji dr A. L. Silberberg na sterze czwórki.

czące. Mówią jak gdyby do nas z niema skargą i prośbą, że duszno im jest w tej olbrzymiej hali, że chcą już wreszcie pruć swemi dziobami wartki nurt „królowej rzek polskich“. Leżą, jakgdyby niecierpliwie, czekając chwili, gdy rozbija o ich dzioby butelki szampana...

Przyglądamy się napisom: „Inż.

Jak te łodzie i przystań w dniu tym pięknie wyglądają!

Ale gdy przyglądamy się im bliżej, wydaje się nam, że są one dziełem kłuwawego trudu, poświęcenia i ofiarności. Każda deska przemawia do nas jak żywa, każda jest historją walki z przeciwnościami.

U W A G A !

Dla członków

Z. K. S. „Makkabi“

znaczne zniżki.

Ostatnie przeboje w krawatach, kapeluszach, bieliźnie i tp.

poleca firma **DYKTATOR ELEGANCJI**

Kraków, ul. Starowiślna 17.

Uroczystość zaczyna się. Kierownik sekcji inż. Fallek wita dostojnych gości i rozdziela jak dyktator prawo zabierania głosu.

Pierwszy z tego prawa korzysta Prezes Klubu, Ppłk. Dr. Rosenhauch Edmund, który w pięknym przemówieniu podkreśla radosną chwilę Sekcji Wioślarskiej i Klubu, zaznaczając, że to dzieło jest wynikiem niestrudzonych zabiegów członków Sekcji. Mówca wyraża przekonanie, że Sekcja, mając takich członków, a Naród mając takich obywateli, może być o swoją przyszłość spokojny.

Skości opisuje Inż. Zimmenstark historię rozwoju Sekcji Wioślarskiej i przystąpienia od zaczątków, kiedy Sekcja mieściła się w szatniach Klubu na boisku, poprzez przystąpienie na ruchomych i ciągle zatapiających się galarach, aż do chwili obecnej, gdy jest w posiadaniu własnego, odrębnego i pięknego budynku. Droga nie jest jeszcze skończona. prace weszły już na inne, normalne tory, ale jest to ciągle jeszcze początek. Mówca wyraża przekonanie, że w najbliższym czasie będą mogły korzystać z tego tak pięknego sportu najszersze warstwy młodzieży sportowej, a nie tylko jej część najzamożniejsza.

Dostojny Gość, Dr. Ozjasz Thon, w krótkim przemówieniu podkreśla symbolikę wioślarstwa, wskazującego na dążenie Żydów ku wolności, do nieskończoności. Poświęcając łodzie, życzy Dr. Thon, by szczęśliwie unosiły żydowskich wioślarzy w nieskończoność w lepsze jutro i by były drogą wskazaną dla całej młodzieży wioślarskiej.

P. P. Fleischerowa, Holzerowa i Katzowa, dr. Feldblum, dr. Rosenbauch i dr. Wistreich dokonali ceremoniału poświęcenia łodzi.

W końcu nastąpiła piękna chwila defilady liczących łodzi Sekcji Wioślarskiej na Wiśle. Moment był to wspólny, kiedy długi sznur łodzi defilował we wzorowym porządku przed publicznością. Gdy poronce białe niebieskie powiewały wesoło na wietrze, oznajmiając wstępną wobec radosną wieść: Żydzi mają licznych i dobrych wioślarzy!

KURSY PŁYWACKIE

Sekcja pływacka organizuje kursy pływackie w pływalni Parku Krakowskiego.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela sekretariat sekcji w lokalu Klubowym w godzinach urzędowych.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

UPR. TECHN. DENT.

J. TRAUBMAN

KRAKÓW, UL. STAROWIŚLNA 18.

TELEFON 139-78

Wykonuje wszelkie zabiegi dentystyczne najnowszą techniką.

Dla członków Makkabi specjalne niższe.

BŁ. P.

BERNARD SCHNEIDER

Długoletni zawodnik i kapitan pierwszej drużyny piłkarskiej, zasłużony działacz Klubu — wzór prawdziwego sportowca i kolegi.

DAWID KACENGOLD

Młodzież ciągnie w szeregi „Makkabi“

Dotychczasowy zakres pracy tak w Makkabi, jak i innych towarzystwach sportowych, obejmował jedynie młodzież starszą, z której rekrutują się zastępy zawodnicze, a więc piłkarze, lekkoatleci, pływacy i t. d. Natomiast w kierunku odpowiedniego, racjonalnego wychowania fizycznego młodzieży, w wieku od 13 do 17 (która nawet z punktu widzenia czysto sportowego stanowi doskonały narybek) nic właściwie nie działo się.

Skutek tego jest taki, że młodzieńcy po kilka godzin dziennie, na plantach, błoniach lub mniej odpowiednich terenach, zawzięcie kopią piłkę — gdyż poza piłką nożną nie uznają za przyzwoite innych sportów, — co jest dla ich organizmów zabójczym. W ten sposób pojmowany sport, bez odpowiedniego przygotowania gimnastycznego, bez zaprawy, uprawiany dziko, bez opieki lekarskiej i instruktorskiej, niestety kształci i rozwija fizycznie, — degeneruje. Nie mówiąc już o tym, że przy takiej kopaniu, aż nazbyt często przytrafiają się nieszczęśliwe wypadki.

Ż. K. S. Makkabi w Krakowie w zrozumieniu znaczenia wychowania fizycznego najmłodszej generacji młodzieży, przystępuje jako pierwszy klub sportowy w Polsce do zorganizowania młodzieżowego koła wychowania fizycznego. Koło to zupełnie oddzielone od poszczególnych sekcji, będzie miało na celu racjonalne i wszechstronne wychowanie fizyczne młodzieży. Ćwiczenia odbywać się będą w grupach dziewcząt i chłopców trzy razy w tygodniu, po 2 godziny. W lecie: gimnastyka, lekkoatletyka, gry i zabawy, piłka nożna oraz pływanie, w zimie: gimnastyka,

gry sportowe, łyżwiarstwo i narciarstwo, naturalnie wszystko odbywać się będzie pod okiem wyszkolonych, fachowych instruktorów i pod troskliwą opieką lekarską i pedagogiczną. Uczelnicy podzielą się na kilka grup, według wieku i warunków fizycznych. Nie ulega wątpliwości, że po kilkuletnich wszechstronnych ćwiczeniach, koło młodzieżowe będzie kadram podstawową aktywnych zawodników Makkabi.

Niestety, projektowane uruchomienie koła młodzieżowego z początkiem maja nie dało się przeprowadzić wskutek trudności finansowych, nie pozwalających na odpowiednie przygotowanie boiska do ćwiczeń (znielowanie drugiej części boiska). O ile tylko warunki finansowe Klubu na to pozwolą, już w jesieni bieżącego roku zostanie ta pożyteczna placówka uruchomiona.

Niewątpliwie rodzice we własnym interesie gromadnie zapiszą swoje dzieci, by miały kopać po ulicach czy na błoniach, często w nieodpowiednim towarzystwie, rozwijały i bawiły się zdrowo i racjonalnie pod okiem fachowych instruktorów i lekarzy w Parku Sportowym Ż. K. S. Makkabi.

Rodzice! Spełnijcie obowiązek wobec społeczeństwa przez danie mu pokolenia zdrowego i silnego, a osiągnąć to można jedynie przez odpowiednie wychowanie fizyczne. Niskie koszty, bo w granicy 2 złotych miesięcznie umożliwiają wszystkim wpisy do Koła Młodzieżowego Wychowania Fizycznego przy Ż. K. S. Makkabi w Krakowie.

Bądźcie spokojnie pracować, wiedząc, że Wasze dzieci przyjemnie i zdrowo wykorzystują wolny od nauki czas w odpowiednim towarzystwie, pod troskliwą i odpowiedzialną opieką.

O B O Z O W N I C T W O

Jaką wartość i znaczenie przedstawia obozownictwo, z tego sobie tylko drobna część społeczeństwa zdaje sprawę.

A jednak myśl i przeprowadzenie pierwszego obozu, prawdziwie sportowego, była wielkim sukcesem naszego Klubu i wynikiem nieustrudzonych zabiegów bhp. Dra Edmunda Schenkera.

Faktem jest, że po calorocznej pracy zawodowej jak i szkolnej, organizm wymaga wypoczynku najmniej miesięcznego, na wolnym i czystym powietrzu. To zadanie spełnia obóz sportowy w zupełności.

Sam dobór miejscowości, młody wiek uczestników, atmosfera harmonii i przyjaźni, gwarantują, że uczestnik obozu zapomni o troskach powszednich, spędzi czas wesoło i swobodnie, korzystając w nieograniczonej mierze z dobrodziejstw przyrody.

To wszystko jednak nie wyczerpuje zadania i wartości idei obozownictwa.

Należy bowiem pamiętać o tym, że obóz jest instrumetem i kuźnią wychowawczą, że tam pod okiem fachowych, kwalifikowanych instruktorów, pedagogów i lekarzy najłatwiej opanować można i ująć w ryzy duszę młodego człowieka, najłatwiej jest skierować ją na odpowiednie tory.

Należy tutaj pokreślić, że nadzór nad życiem obozowem leży w rękach fachowych instruktorów, posiadających teoretyczne i praktyczne przygotowanie odpowiedniego wypełnienia powierzonego im zadania.

Jeśli jeszcze weźmiemy pod uwagę fakt kontroli ze strony Okr. Urzędu Wychowania Fizycznego oraz Zarządu Klubu i Centrali W. Z. „Makkabi”, dojdziemy do przekonania, że wszelkie, nawet drobne uchybienia lub usterki są wręcz niemożliwe.

Krakowska „Makkabi” jest twórcą obozownictwa żydowskiego. Obozy naszego Klubu były tej idei żywym symbolem.

OBÓZ W BIAŁYM DUNAJCU

W bieżącym roku urządza nasz Klub obóz sportowy w Białym Dunajcu, miejscowości położonej na Podhalu, nad samym brzegiem Dunajca, skąd rozciąga się wspaniały widok na Tatry i Pieniny.

Obóz ten trwać będzie w dwóch turnusach po 30 dni przez miesiące lipiec i sierpień.

Sportowy program obejmuje wszystkie dziedziny sportu, uprawiane pod fachowym

kierownictwem wykwalifikowanych instruktorów.

Wydział Klubu, mając jedynie realizację idei obozownictwa na celu, ustanowił cenę bardzo niską, nieodpowiadającą zupełnie wysokim kosztom urządzenia obozu.

Cena uczestnictwa wraz z kosztami podróży i strojem sportowym wynosi jedynie zł. 70.

Wszelkich informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje sekretariat Klubu w godzinach wieczornych w Krakowie, przy ul. Jagiellońskiej L. 10, II. p.

Nagrody Sportowe

Zegarki	DLA KLUBÓW	Sygnety
Zegary	sportowych	Kasetki
Puchary	specjalny	Srebro
Figury	OPUST	Wyroby
		złote
		i srebrne

MAGAZYN
JUBILERSKI

EMIL GODWASSER
Kraków (Tel. 123-61) ul. Grodzka

25.

BEZPŁATNIE
wysyła bogato ilust. cenniki.

Znowu jadtés

CUKIERKI
RUMOWE

Kanold'a!

SKŁAD SUKNA

B. SCHÖNBERG

znany z pierszyrzed-
nych materiałów biel-
skich i org. angielskich

Dla członków „Makkabi”. — ceny specjalne.

POŃCZOCHY
TRYKOTAŻE

BIELIZNĘ JEDWABNĄ
z własnej fabryki poleca

H. LICHTIG

KRAKÓW

GRODZKA L. 71.
SZEWSKA L. 21.
FLORJAŃSKA L. 21.

»M A K K A B I«

w sekundach — centymetrach — bramkach

Przystępując do nakreślenia kreski sportowej, musimy nasamprzód rzucić okiem w przeszłość i kilkoma wierszami streścić sytuację klubu w ostatnich dwóch latach.

Naogół była ona niewesola. W pewnych dziedzinach dał się zauważyć spadek formy, gdzieindziej znów była stagnacja. W każdym razie, poprawy nie było widać. A to znaczy już w sporcie zacofanie.

Sekcja piłkarska walczyła o utrzymanie się w klasie A, sekcja lekkoatletyczna traciła starą gwardję, nie mając jeszcze narybku, pływacy mieli trudności ze składem drużyny waterpolowej. Jednym słowem — nie było różowo.

Okres krytyczny został jednak przebrnięty i w chwili obecnej można z zadowoleniem skonstatować wzrost przeciętnego poziomu sportowego, poprawę ilościową i jakościową. Postępy te, były w dużej mierze rezultatem poparcia udzielonego klubowi przez Okr. Urz. W. F. i P. W. oraz Ośrodek W. F., przez przydział hali i sali na ćwiczenia, jak również instruktorów na treningi.

Sekcja piłkarska zaznaczyła poprawę formy konkretnymi wynikami. Nie tylko przez remis z Cracovią, która wygrała wszystkie inne mecze mistrzowskie, ale przez ogólną klasyfikację. W chwili obecnej mamy szansę na przejście do rozgrywek finałowych. Długo trudności są jednak na tej drodze. Z pośród czekających nas meczów, musi się wygrać 80%, aby znaleźć się wśród czterech finalistów.

Wierzmy jednak w naszych piłkarzy. Młodzi chłopcy, pełni zapału i zasobni w „wiedzę“ piłkarską, nie powinni przejmować się ogromem spodziewającego na nich zadania. Muszą i będą grać jaknajlepiej, bo wiedzą, że za nimi jest nie tylko garstka fanatyków, ale cały klub, całe społeczeństwo.

Ruchliwa sekcja pań ma ostatnio do zanotowania ładny sukces. Lekkoatletki nasze zdobyły mistrzostwo okręgu, bijąc wysoko następne kluby. Przewaga nasza była tak wyraźna, że w sztafecie 4×200 drugi nasz zespół wygrał z Cracovią, to samo omal nie miało miejsca na 4×100 m.

Pocieszające jest, że obok starych „czwórki“ pojawiły się nowe twarze, rokujące najlepsze nadzieje. Toteż reprezentacja nasza na mistrzostwa Polski pojedzie już zasilona nowicjuskami, które trenują pilnie pod okiem p. Cejzika, trenera PZLA, chcąc jaknajbardziej szybko zaawansować do sztafety reprezentacyjnej.

gorzej trochę powiodło się naszym zawodniczkom w grach sportowych. Oba mecze z Cracovią przegrały wysoko. Nie dlatego jednak, aby dzieliła je tak wysoka różnica. Ale dlatego, że nie dopisały nerwy.

Drużyna jest nieskonsolidowana, brak jej zwartości, ducha zespołowego i poczucia obowiązku. Zawodniczki traktują mecz, jako pole do indywidualnych popisów, co w sumie odbija się na całości. Doświadczenia nauczą je chyba tego, że tylko jednolitem i zespołowym działaniem można wygrywać w drużynowych rozgrywkach.

Waterpoliści nie mieli jeszcze pola do popisu. Mieli jechać do Warszawy, ale mecze odwołano, gdyż woda była za zimna. Z tych przyczyn nie odbył się mecz z Hakoahem w Krakowie. Obecnie czeka nas mecz z Cracovią o mistrzostwo klasy A. Prawdopodobnie wystawimy jednak kilku z pierwszej drużyny, aby dać im możliwość treningu.

Pływacy rozpoczęli również treningi w Parku Krakowskim. Dużą uwagę zwraca się obecnie na młode pokolenie, które dostarczyć ma narybku do pierwszej drużyny.

O lekkoatletach nie można wiele powiedzieć, gdyż nie są jeszcze w pełni sezonu. Fatalna bieżnia na naszym boisku nie pozwala na prowadzenie treningów. Dopiero obecnie wystarano się o fundusze, ta, że za 4 tygodnie bieżnia będzie gotowa.

Szkielet drużyny jest gotowy. Za parę dni przyjeżdża z Francji Bruder, wracając z ćwiczeń wojskowych Kornberg, razem z Berwaldem i Salomonem tworzyć będą dobrą sztafetę. Salomon wygrał ostatnio w Krakowie skok w wysoki i w dal, pozatem jest kilku nowych miotaczy.

Sekcja bokserska jest na „urlopie“. Skończył się sezon zimowo-wiosenny, obecnie jest krótka przerwa. Ostatnią próbą był mecz z Wisłą. Wypadł bardzo dobrze. Przeciw czołowym pięściarzom Wisły walczyli nasi junjorzy i dostrzymali im pola. Pierwsza drużyna była do ostatnich dni w treningu i w połowie sierpnia rozpoczyna normalne prace.

W okresie ferjalny weszła również sekcja gier. Skończyły się pierwsze rozgrywki szczyptorniaka. Narazie jesteśmy dobrze uplasowani w tabeli, w jesieni czeka nas druga runda. W tym czasie wracają do Krakowa bracia Ritzermanowie, wobec czego wartość bojuwa zespołu wzrośnie. Ostatnio zaznaczyły się postępy w drużynie siatkówki.

Sekcja motocyklowa zorganizowała udany rajd oraz urządza ciekawe wyścigi dla swych członków. Kolarze pracują znacznie lepiej niż poprzednio. Było już kilka imprez, w najbliższym czasie wezmą udział w wyścigach międzyklubowych.

Bez rozgłosu rozpoczęła prace reaktywowana sekcja zapaśnicza. Już w pierwszej próbie z Wisłą pokazali „pazurki“ nasi zawodnicy i powinni odegrać poważną rolę w okręgu. W ciągu lata będą intensywnie trenowali na boisku, a w zimie wezmą udział w poważniejszych zawodach.

Sekcja wioślarska poświęca się nadal jeszcze turystyce. Nowe łodzie umożliwiają jednak pracę czysto zawodniczą i w tym kierunku oczekiwania należy w najbliższym czasie zdecydowanych posunąć. Lata minione wykazały, że osady nasze nie ustępują w niczym innym klubom krakowskim, toteż spodziewać się należy, że wkrótce znajdziemy możliwość zademonstrowania naszego dorobku na tem polu.

JAKÓB GROSS Skład porcelany, kryształów, szkła i lamp
Kraków, Rynek Gł. 8, tel. 147-71.
„ 30, „ 173-14.
Konto P. K. O. 400-615.

PIŁKI NOŻNE
BUTY FOTBALOWE
RAKIETY TENISOWE
oraz wszelki sprzęt sportowy

NAJWIĘKSZY WYBÓR
NAJNIŻSZE CENY

TELEFON 106-83

DOM SPORTOWY
»STADJON«
KRAKÓW, GRODZKA 26

Żądajcie bezpłatnych cenników.

Plan treningów i godzin urzędowych sekcji

SEKCJE:	T R E N I N G I:		Godziny urzędowe w lokalu klubowym przy ul. Jagiellońskiej 10, II p.
	W Parku Sportowym Makkabi.	Poza Parkiem Sportowym Makkabi:	
Piłkarska	wtorki i czwartki od 6 — 8 rano i od 15 do 20 wiecz.		wtorki i czwartki od godz 19 ³⁰ — 21
Lekkoatletyczna	poniedz., środy i piąki od 17 — 20		czwartki od 20 — 21
Gier spustowych	" " " " "		na treningach
Pań (lekkoatletyka i gry)	" " " " "		na treningach
Pływacka i piłki wodnej		codziennie w pływalni Parku Krakowskiego	codziennie od 20 — 21
Wioślarska i kajakowa		Codziennie na przystani wioślarskiej Makkabi przy ul. Tynieckiej 1	codziennie na przystani od godz 18 — 20
Kolarska			środy od 20 — 21
Motocyklowa			piątki od 20 — 21
Boksyrska	poniedz., środy i piątki od 19 — 21		na treningach
Gimnastyczna	" " " " " od 6 — 8 rano		na treningach
Narciarska			wtorki i czwartki od 20 — 21
Zapaśnicza	poniedz., środy i piątki od 19 — 21		na treningach

Sekcja łyżwiarska, hokejowa i tenisa stołowego czynne są tylko w zimie.

WILITZA AMEISIEN

Przedsiębiorstwo techniczno-handlowe

Kraków, ul. Dunajewskiego 3.

POLECA:

wszelkie artykuły techniczne, narzędzia precyzyjne, obrabiarki do metalu i do drzewa, pasy, węże, pompy, ręczne gaśnice, przybory lutownicze „FLUDOR” — oraz wszelkie artykuły elektrotechniczne.

Telefon 144-07.

◆ **Five'y**
Makkabi
DANCING CYGANERJA
co czwartek godzina 19

WAKACJE
W SŁOŃCU I NAD MORZEM

Tel. 181-81

Sprawną organizacją wycieczek krajowych i zagranicznych

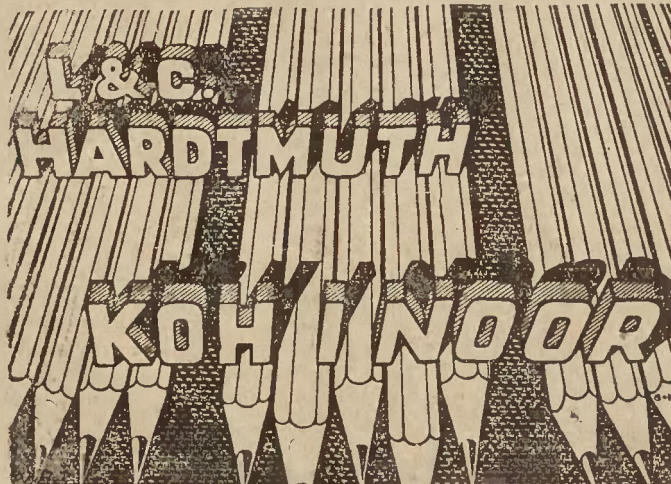
POLSKIE BIURO PODRÓŻY
„UNION LLOYD”
KRAKÓW, UL. SZPITALNA 36.

JUBILER

M. WASSERMAN

KRAKÓW
GRODZKA 10

Tel. 114-91.

Kawiarnia i kuchnia jarska

„IMPERJAL”

Kraków, ul. Dietla 44.

Poleca obiady i kolacje jarskie. Codziennie świeże ciastka i lody własnego wyrobu. Rendezvous żydowskich sportowców.

Ceny ogłoszeń: Cała strona 100 zł, 1/2 50 zł, 1/3 30 zł, 1/8 15 zł. Pierwsza strona 50% droższa.

Wyd i red odp.: Dr. Maksymilian Hornung, Kraków, Mikołajska 32. redakcja i admistr.: Ż. K S „Makkabi”, Kraków, Jagiellońska 10. Tel. 189-02
Drukarnia Literacka Kraków, Plac Zgody 4. Tel. 185-18.